

FYLGISKJAL A

Leyfi frá Persónuvernd

Háskólinn á Akureyri, heilbrigðisdeild
Snæfríður Þ. Egilson, lektor
Sólborg v/Norðurslóð
600 Akureyri

Persónuvernd

Rauðarárstíg 10 105 Reykjavík
sími: 510 9600 bréfasimi: 510 9606
netfang: postur@personuvernd.is
veffang: personuvernd.is

Reykjavík, 10. nóvember 2005

Tílvisun: 2005110608 SMG/--

Persónuvernd vísar til samskipta við Þóru Leósdóttur vegna rannsóknarinnar „Skynúrvinnsla íslenskra barna sem greinst hafa með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfprófi“, en þér eruð tilgreindur ábyrgðaraðili rannsóknarinnar.

Hjálagt fylgir leyfi Persónuverndar nr. 2005/608 til aðgangs að sjúkraskrám skv. 3. mgr. 15. gr. laga nr. 74/1997 um réttindi sjúklinga, sem og staðfesting á móttöku tilkynningar um rannsóknina.

Rétt þykir að benda yður á að fá undirskrift forsjármanna væntanlegra þátttakenda á kynningarbréf rannsóknarinnar.

Með ósk um gott rannsóknargengi.

Virðingarfyllst

Særún Maria Gunnarsdóttir
lögfræðingur

Hjál. Leyfi til aðgangs að sjúkraskrám.
Staðfesting á móttöku tilkynningar.

FYLGISKJAL B

Leyfi frá Vísindasiðanefnd

Háskólinn á Akureyri, Heilbrigðisdeild
 Snæfríður Þóra Egilson, lektor
 Sólborg v/Norðurslóð
 Pósthólf 224
 602 Akureyri

VÍSINDASIÐANEFND

Vegmúla 3, 108 Reykjavík,
 Sími: 551 7100, Bréfsími: 551 1444
 netfang: visindasidanefnd@vsn.stjr.is

Reykjavík 29. nóvember 2005

Tilvísun: VSNb2005110005/03-7 Námsverkefni - nemarannsóknir almennar/BH--

Varðar: 05-124-S1 Skynúrvinnsla íslenskra barna sem greinst hafa með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfurófi.

Vísindasiðanefnd þakkar svarbréf þitt, dags. 18.11.2005 vegna áðursendra athugasemda við ofangreinda rannsóknaráætlun sbr. bréf nefndarinnar dags. 17.11.2005. Í bréfinu koma fram svör og skýringar til samræmis við athugasemdir Vísindasiðanefnar. Með bréfinu fylgdu ný og endurbætt upplýsinga- og samþykkisbréf til þátttakenda rannsóknarinnar og afrit af umsóknareyðublaðinu.

Vísindasiðanefnd hefur fjallað um svarbréf þitt og önnur innsend gögn og telur þau fullnægjandi. Rannsóknaráætlunin er endanlega samþykkt af Vísindasiðanefnd.

Vísindasiðanefnd bendir rannsakendum vinsamlegast á að birta VSN tilvísunarnúmer rannsóknarinnar þar sem vitnað er í leyfi nefndarinnar í birtum greinum um rannsóknina. Jafnframt fer Vísindasiðanefnd fram á að fá send afrit af birtum greinum um rannsóknina. Rannsakendur eru minntir á að tilkynna rannsóknarlok til nefndarinnar.

Með kveðju,
 f.h. Vísindasiðanefndar,

Olöf Ýrr Atladóttir, framkvæmdastjóri

FYLGISKJAL C

Samstarfsyfirlýsing forstöðumanns Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins

Reykjavík 31. október 2005

**Samstarfsfirlýsing vegna rannsóknar á skynúrvinnslu barna og ungmenna með
Asperger heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfurófi.**

Ábyrgðarmaður rannsóknar: Snæfriður Þóra Egilson, lektor

Rannsakendur: Sigríður O. Guðjónsdóttir og Þóra Leósdóttir, iðjuþjálfar

Hér með lýsi ég Stefán J. Hreiðarsson forstöðumaður Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins (GRR) yfir vilja til samstarfs við ofangreinda aðila vegna lokaverkefnis nemenda til BS gráðu í iðjuþjálfun við Háskólan á Akureyri. Samstarfið felst í að veita aðgang að gögnum úr sjúkraskrám Greiningarstöðvar að fengnu leyfi Visindasiðanefndar.

Samkvæmt rannsóknaráætlun verður valið 30 barna og ungmenna á aldrinum 11-15 ára, sem fengið hafa greininguna Asperger heilkenni eða svipaðar raskanir á einhverfurófi. Starfsmaður GRR hefur samband símleiðis við forráðamenn og óskar eftir samþykki þeirra fyrir því að rannsakendur leiti eftir þátttöku þeirra í rannsókninni. Rannsakendur senda væntanlegum þáttakendum kynningarbréf og staðlaðan matslista til útfyllingar. Undirritaður veitir rannsakendum leyfi til að nota gögn úr sjúkraskrám.

31.10.05

Dagsetning

Stefán J. Hreiðarsson forstöðumaður
Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins

FYLGISKJAL D

Leyfi frá Námsmatsstofnun

NÁMSMATSSTOFNUN

Reykjavík 05.05.06.

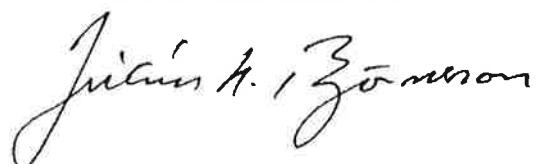
Þóra Leósdóttir iðjuþjálfi
Sigríður O. Guðjónsdóttir iðjuþjálfi

Efni: Leyfi til að nota íslenska þýðingu Adolescent/Adult Sensory profile matslistans.

Hér með gefur Námsmatsstofnun leyfi sitt til þess að Þóra Leósdóttir og Sigríður O. Guðjónsdóttir noti íslenska þýðingu framangreinds matstækis við lokaverkefni sitt til BS prófs við Háskólanum á Akureyri.

Virðingarfyllst,

f.h. Námsmatsstofnunar

Júlíus K. Björnsson forstöðumaður.

FYLGISKJAL E

Kynningar- og ítrekunarbréf til þátttakenda

Kynningarbréf vegna rannsóknar á skynúrvinnslu barna og ungmenna sem greinst hafa með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfurófi

Ábyrgðarmaður rannsóknar:

Snæfriður Þóra Egilson, lektor við Háskólann á Akureyri, s: 862 2725 og 460 8453, netfang: sne@unak.is

Ágætu forráðamenn,

Við undirritaðar vinnum að rannsókn í tengslum við lokaverkefni til BS gráðu í iðjuþjálfun. Tilgangur hennar er að gera úttekt á skynúrvinnslu barna og ungmenna á aldrinum 11-15 ára sem greinst hafa með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfurófi. Með skynúrvinnslu er átt við það hvernig fólk skynjar og túlkar áreiti frá eigin líkama og umhverfi. Markmiðið er að kanna hvort og hvernig vandi á þessu sviði hefur áhrif á daglegt líf þessa hóps.

Notaður verður staðlaður matslisti er kallast Adolescent/Adult Sensory Profile. Hann inniheldur 60 staðhæfingar sem tengjast hegðun og færni við ýmsar athafnir og aðstæður. Forráðamenn eru beðnir um að fylla út matslistann fyrir hönd barna sinna en það tekur um það bil 20 mínútur. Æskilegt er að það sé gert innan tveggja vikna og matslistinn sendur til baka í meðfylgjandi svarumslagi. Við hvetjum ykkur til að hafa samband ef einhverjar spurningar vakna. Það er ykkar að ákveða hvort þið takið þátt í rannsókninni en hún felur í sér afnot af þeim upplýsingum sem koma fram á matslistunum.

Rannsóknin hefur verið tilkynnt til Persónuverndar og leyfi Vísindasiðanefndar liggur fyrir. Úrtak er fengið úr skrám Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins með leyfi forstöðumanns. Farið verður með persónulegar upplýsingar og skráningu þeirra í samræmi við lög nr. 77/2000 um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga. Unnið verður með niðurstöður fyrir hópinn í heild sinni og ekki neinar persónugreinandi upplýsingar nýttar. Nafn barnsins og kennitala kemur því ekki fram á matslistanum, einungis kyn og aldur. Frumgögnum verður eytt að rannsókn lokinni og vinnslugögnum sem eru á ópersónugreinanlegu tölvutæku formi að fimm árum liðnum eða 2011

Þátttaka ykkar er mikilvæg þar sem niðurstöður rannsóknarinnar geta aukið skilning á vanda barna og ungmenna sem greinst hafa með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfurófi. Auk þess nýtast þær iðjuþjálfum og öðru fagfólki til að bæta þjónustu í framtíðinni. Enginn beinn ávinningu, áhætta eða kostnaður fyrir ykkur eða barnið hlýst af því að taka þátt og frjálst er að hætta þátttöku í rannsókninni á hvaða stigi hennar sem er, án útskýringa.

Með virðingu og fyrirfram þakklæti,

Snæfriður Þóra Egilson
Snæfriður Þóra Egilson, lektor

Sigríður O. Guðjónsdóttir
Sigríður O. Guðjónsdóttir, iðjuþjálfí
sigridur@slf.is, s: 691 2169

Þóra Leósdóttir
Þóra Leósdóttir, iðjuþjálfí
thora@greining.is, s: 895 6310

Ef þú hefur spurningar um rétt þinn sem þátttakandi í rannsókninni eða vilt hætta þátttöku í henni þá getur þú snúið þér til Vísindasiðanefndar, Vegmúla 3, 108 Reykjavík, sími: 551 7100, fax: 551 1444.

Kynningarbréf vegna rannsóknar á skynúrvinnslu barna og ungmenna sem greinst hafa með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir á einhverfurófi

Ágæti viðtakandi,

Við undirritaðar erum iðjuþjálfar í háskóla og vinnum að rannsókn í tengslum við lokaverkefni. Tilgangur rannsóknarinnar er að kanna skynúrvinnslu barna og unglings á aldrinum 11-15 ára með Aspergers heilkenni og svipaðar raskanir. Með skynúrvinnslu er átt við það hvernig maður skynjar ýmis áreiti frá umhverfinu, til dæmis lykt, hljóð, ljós og snertingu. Við viljum athuga hvort börnum og unglungum finnist þetta vera vandamál og hvaða áhrif það hefur á daglegt líf þeirra. Notaður verður listi með 60 spurningum sem tengjast hegðun og færni við ýmsar athafnir og aðstæður. Við biðjum foreldra ykkar um að svara spurningunum fyrir ykkar hönd en það væri gott að þið væruð tilbúin til að hjálpa þeim ef þau lenda í vandræðum. Þið og foreldrar ykkar ákveðið sjálf hvort þið viljéstaka þátt í rannsókninni eða ekki.

Við höfum fengið leyfi frá öllum stofnum sem tengjast svona verkefnum til að gera þessa rannsókn. Við vinnum með upplýsingar fyrir allan hópinn og vitum ekki hver svarar hvaða spurningalistu. Nafnið þitt og kennitala kemur ekki fram, bara kyn og aldur. Spurningalistunum verður eytt strax og búið er að gera rannsóknina eða í síðasta lagi næsta sumar.

Það er mikilvægt fyrir okkur að sem flestir taki þátt í rannsókninni því upplýsingarnar sem koma fram geta hjálpað öðrum að skilja hvernig börnum og unglungum sem hafa fengið þessa greiningu líður. Enginn beinn ávinnungur, áhætta eða kostnaður hlýst af því að taka þátt og frjálst er að hætta í rannsókninni hvenær sem er.

Kærar þakkir,

Snaefríður Þóra Egilson

Snæfríður Þóra Egilson, lektor og
ábyrgðarmaður rannsóknar
sne@unak.is, s: 862 2725

Sigríður O. Guðjónsdóttir

Sigríður O. Guðjónsdóttir, iðjuþjálfari
sigridur@slf.is, s: 691 2169

Þóra Leósdóttir

Þóra Leósdóttir, iðjuþjálfari
thora@greining.is, s: 895 6310

Ef þú hefur spurningar um rétt þinn sem þáttakandi í rannsókninni eða vilt hætta þátttöku í henni þá getur þú snúið þér til Vísindasíðanefndar, Vegmúla 3, 108 Reykjavík, sími: 551 7100, fax: 551 1444.

Reykjavík 15. mars 2006

Efni: Rannsókn á skynúrvinnslu barna og ungmenna sem greinst hafa með Asperger heilkenni og svipaðar raskanir á einhversfurófi.

Ágætu forráðamenn,

Við þökkum ykkur fyrir að sýna áhuga á þátttöku í ofangreindri rannsókn. Með þessu bréfi viljum við góðfúslega minna þátttakendur á að fylla út matslistann Sensory Profile, sem barst til ykkar fyrir skömmu og senda til okkar í pósti.

Hafið þið þegar gert það, þá þökkum við kærlega fyrir hjálpinu og biðjumst velvirðingar á ítrekun þessari.

Með kærri kveðju,

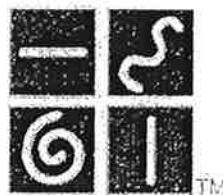
Snæfríður Þóra Egilson, lektor í iðjuþjálfun

Sigríður O. Guðjónsdóttir, iðjuþjálfí
sigridur@slf.is, s: 691 216

Þóra Leósdóttir, iðjuþjálfí
thora@greining.is, s: 895 6310

FYLGISKJAL F

AASP matslisti

UNGLINGAR / FULLORDNIR

SENSORY PROFILETM

Catina Brown, Ph.D., OTR, FACTA
Winnie Dunn, Ph.D., OTR, FACTA

Sjálfsmat

Áldudag: _____ Þáðan: _____

Kyn: Kær Kona

Er eitthvað sem þér finnst ófullnægjandi í daglegu lífi þínu? Ef svo er, útskýrðu það.

LEIÐBEININGAR

Vinsamlega merki við í þarinn reit sem lýsir best hversu oft þú sýnir eftirfarandi hegðun/afferi. Ef þú getur ekki merkt við neitt vegna þess að þú hefur ekki upplifat bletnar aðstæður, settu þá X yfir numeriatriðsins. Skráðu alhugasemdir að vild eftir hvern kafla.

Vinsamlega svaraðu öllum staðhæfingunum.
Notaðu eftirfarandi kvarða til að merkja við á hvørn hátt þú bregst við.

NANASTALDREI Þú bregst nánast aldrei við á þennan hátt (um 5% tilvika eða sjaldnar).

SJALDAN Þú bregst sjaldan við á þennan hátt (um 25% tilvika).

STUNDUM Þú bregst stundum við á þennan hátt (um 50% tilvika).

OFT Þú bregst oft við á þennan hátt (um 75% tilvika).

NANASTALLTAF Þú bregst nánast alltaf við á þennan hátt (um 95% tilvika eða oftar).

Adolescent/Adult Sensory Profile. Copyright © 2002 by The Psychological Corporation, a Harcourt Assessment Company. Icelandic copyright © 2003 by The Psychological Corporation. Translated, adapted, and reproduced by permission. All rights reserved.

Útgáfurettur The Psychological Corporation, a Harcourt Assessment Company. Útgáfurettur íslenskrar þýðingar 2003 The Psychological Corporation. Þýtt, aðalgreð og ljótfaldað með leyfi útgáfanda. Allur réttur áskilinn.

NÁNASTALDREI
SJALDAN
STUNDUM
OFT
NÁNASTALLTAF

Atriði		A. Bragð og lykt	NÁNASTALDREI	SJALDAN	STUNDUM	OFT	NÁNASTALLTAF
	1	Ég fer eða færí mig yfir í aðra deild þegar ég finn sterka lykt í verslun (t.d. af baðvörum, ilmkertum eða ilmvötnum).					
{	2	Ég bæti kryddi í matinn minn.					
—	3	Ég finn ekki lykt sem annað folk segist finna.					
{	4	Mér finnst gott að vera nálægt fólk sem er með ilmvatn eða rakspira.					
	5	Ég borða eingöngu mat sem ég þekki.					
—	6	Mér finnast margar matartegundir bragðdaufar (m.ö.o. matur er bragðlítill).					
(	7	Mér líkar ekki bragðsterk mynta eða sælgæti (t.d. kanill, sterkt eða súrt sælgæti).					
{	8	Ég fer og lykta af lifandi blómum þegar ég sé þau.					

Athugasemdir

NÁNASTALDREI
SJALDAN
STUNDUM
OFT
NÁNASTALLTAF

Atriði		B. Hreyfing	NÁNASTALDREI	SJALDAN	STUNDUM	OFT	NÁNASTALLTAF
(	9	Ég er lofthrædd/ur.					
{	10	Ég nýt þeirrar tilfinningar sem fylgir því að hreyfa sig (t.d. dansa, hlaupa).					
	11	Ég forðast lyftur og rúllustiga af því að mér líkar ekki slik hreyfing.					
—	12	Ég hrasa eða rek mig utan í hluti.					
(	13	Mér mislíkar hreyfingin þegar ég ferðast í bíl.					
{	14	Ég vel að taka þátt í athöfnum sem reyna á líkamann.					
—	15	Eg er óörugg/ur við að fóta mig í stiga (t.d. hrasa ég, missi jafnvægið og/eða þarf að halda mér í handriðið).					
(	16	Mig svimar af litlu tilefni (t.d. eftir að hafa beygt míg eða risið upp of hratt).					

Athugasemdir

Atriði	C. Sjón	NANASTALDREI	SJALDAN	STUNDUM	OFT	NANASTALLTAF
⌚	17 Mér finnst gaman að fara á bjarta og litrika staði.					
	18 Ég hef dregið fyrir gluggana að degi til þegar ég er heima.					
⌚	19 Ég kann vel við mig í litrikum fótum.					
⌚	20 Ég verð pirruð/pirraður þegar ég reyni að finna eithvað í yfirfullri skúffu eða herbergi sem er í óreiðu.					
—	21 Eg tek ekki eftir götum, byggingum eða merkingum á herbergjum þegar ég reyni að fara á nýjan stað.					
⌚	22 Mér finnst óþægilegt þegar atriði i kvíkmyndum og sjónvarpi hreyfast hratt eða eru óstlöðug.					
—	23 Ég tek ekki eftir því þegar fólk kemur inn i herbergið.					
	24 Ég vel að versla i litlum verslunum vegna þess að mér finnast stórar verslanir yfirþyrmandi.					
⌚	25 Mér finnst óþægilegt þegar ég sé mikla hreyfingu í kringum mig (t.d. i verslunarmiðstöð, skráðgöngu eða útskemmtun).					
	26 Ég dreg úr truflun þegar ég er að vinna (t.d. loka ég hurðinni eða slekk á sjónvarpinu).					

Athugasemdir

Atriði	D. Snerting	NANASTALDREI	SJALDAN	STUNDUM	OFT	NANASTALLTAF
⌚	27 Mér líkar ekki að láta nudda á mér bakið.					
⌚	28 Mér finnst það notaleg tilfinning þegar hárið á mér er klippt.					
	29 Ég forðast athafnir sem óhreinka á mér hendurnar eða nota hanska.					
⌚	30 Ég snerti fólk þegar ég er að tala við það (t.d. set ég hendur á axlir þess eða heilsa með handabandi).					
⌚	31 Mér finnst óþægileg sú tilfinning sem er í munrinum á mér þegar ég vakna á morgnana.					
⌚	32 Mér finnst gott að ganga berfætt/ur.					
⌚	33 Mér finnst óþægilegt að klæðast vissum efnistegundum (t.d. ull, silki, flaueli eða fótum með merkimiðum innan klæða).					
⌚	34 Mér líkar ekki áferð sumra fæðutegunda (t.d. ferskjur með hýði, eplamauk, kotasæla eða gróft hnetusmör).					
	35 Ég færí mig þegar fólk kemur of nálægt mér.					
—	36 Ég veiti því ekki athygli þegar andlit mitt eða hendur óhreinkast.					
—	37 Ég fær skrámur og áverka án þess að muna hvernig.					
	38 Ég forðast að standa í röð eða standa of nálægt öðru fólkí því mér líkar ekki að vera of nálægt öðrum.					
—	39 Ég veiti því ekki athygli þegar einhver snertir á mér handlegginn eða bakið.					

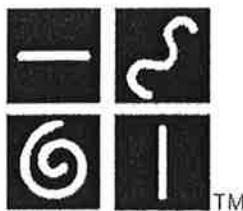
Athugasemdir

Atriði	E. Virknistig	NÁVASTALDREI	SJALDAN	STUNDUM	OF	NÁVASTALLAF
40	Ég vinn að tveimur eða fleiri verkefnum á sama tíma.					
41	Ég er lengur en annað fólk að vakna á morgnana.					
42	Ég framkvæmi fyrirvaralaust það sem mér dettur i hug (þ.e. ég skipulegg ekki fram í timann).					
43	Ég gef mér tíma til að komast í burtu frá daglegu amstri og vera út af fyrir mig.					
44	Ég virðist hægari en aðrir þegar ég reyni að fylgja eftir athöfn eða verkefni.					
45	Ég næ ekki bröndurum eins fljött og aðrir.					
46	Ég forðast margmenni.					
47	Ég sækist eftir því að koma fram (t.d. í tónlist, íþróttum, leiklist, að halda ræðu eða svara spurningum í kennslustund).					
48	Ég á erfitt með að einbeita mér allan timann í langri kennsustund eða á fundi.					
49	Ég forðast aðstæður þar sem óvæntir atburðir gætu gerst (t.d. fara á ókunna staði eða umgangast fólk sem ég þekki ekki).					

Athugasemdir

Atriði	F. Heym	NÁVASTALDREI	SJALDAN	STUNDUM	OF	NÁVASTALLAF
50	Ég raula, blístra, syng eða framkalla önnur hljóð.					
51	Mér bregður auðveldlega við óvænt eða hvelt hljóð (t.d. í ryksugu, hundsgelt, símhringingu).					
52	Ég á í erfiðleikum með að fylgjast með því hvað fólk segir þegar það talar hratt eða talar um málefni sem ég þekki ekki.					
53	Ég yfirgef herbergið þegar aðrir eru að horfa á sjónvarpið eða ég bið þá að lækka í því.					
54	Ég missi einbeitinguna ef mikil læti eru í kringum mig.					
55	Ég tek ekki eftir þegar nafn mitt er nefnt.					
56	Ég beiti ýmsum aðferðum til að draga úr hljóðum í umhverfinu (t.d. lokta hurðinni, held fyrir eyrun eða nota eyrnatappa).					
57	Ég held mig fjarri háværum aðstæðum.					
58	Ég hef garnan af að sækja viðburði þar sem mikil er um tónlist.					
59	Ég þarf að biðja fólk að endurtaka það sem það segir.					
60	Mér finnst erfitt að vinna ef hávaði er í bakgrunni (t.d. vífta, útvarp).					

Athugasemdir

Samantekt

Flokkar

Leiðbeiningar: Færíð hrátölur fyrir hvert atriði yfir í flokkana (sjá leiðbeiningar í handbók).
Leggið hrátölurnar saman til að fá samtölu fyrir hvern flokk.

— Flokkur 1	
Lág skráning skynboða	
Atriði	Hrátala
3	
6	
12	
15	
21	
23	
36	
37	
39	
41	
44	
45	
52	
55	
59	
Samtala	

ꝝ Flokkur 2	
Sókn í skynnareiti	
Atriði	Hrátala
2	
4	
8	
10	
14	
17	
19	
28	
30	
32	
40	
42	
47	
50	
58	
Samtala	

ꝑ Flokkur 3	
Skynnæmi	
Atriði	Hrátala
7	
9	
13	
16	
20	
22	
25	
27	
31	
33	
34	
48	
51	
54	
60	
Samtala	

Flokkur 4	
Frávísun skynnareita	
Atriði	Hrátala
1	
5	
11	
18	
24	
26	
29	
35	
38	
43	
46	
49	
53	
56	
57	
Samtala	

FYRIRGJÖF	
1	Nánast aldrei
2	Sjaldan
3	Stundum
4	Oft
5	Nánast alltaf

TAKN	
—	Lág skráning skynboða
ꝝ	Sókn í skynnareiti
ꝑ	Skynnæmi
	Frávísun skynnareita

Leiðbeiningar: Veljið viðeigandi töflu miðað við aldur og færð samtluna frá fyrri blaðsíðu í samtölureitinn. Kortleggið samtlurnar með því að setja X i viðeigandi flokkunarreit (miklu minna en flestir, minna en flestir o.s.frv.).

Tafla fyrir aldurshóp 11-17 ára

Flokkur	Samtala	Miklu minna en flestir	Minna en flestir	Svipað og flestir	Meira en flestir	Miklu meira en flestir
		--	-	=	+	++
1. Lág skráning skynboða	175	15 ----- 18	19 ----- 26	27 ----- 40	41 ----- 51	52 ----- 75
2. Sókn í skynáreiti	175	15 ----- 27	28 ----- 41	42 ----- 58	59 ----- 65	66 ----- 75
3. Skynnæmi	175	15 ----- 19	20 ----- 25	26 ----- 40	41 ----- 48	49 ----- 75
4. Frávisun skynáreita	175	15 ----- 18	19 ----- 25	26 ----- 40	41 ----- 48	49 ----- 75

*Flokkunin byggist á frammistöðu ófatlaðra einstaklinga (n = 193).

Tafla fyrir aldurshóp 18-64 ára

Flokkur	Samtala	Miklu minna en flestir	Minna en flestir	Svipað og flestir	Meira en flestir	Miklu meira en flestir
		--	-	=	+	++
1. Lág skráning skynboða	175	15 ----- 18	19 ----- 23	24 ----- 35	36 ----- 44	45 ----- 75
2. Sókn í skynáreiti	175	15 ----- 35	36 ----- 42	43 ----- 56	57 ----- 62	63 ----- 75
3. Skynnæmi	175	15 ----- 18	19 ----- 25	26 ----- 41	42 ----- 48	49 ----- 75
4. Frávisun skynáreita	175	15 ----- 19	20 ----- 26	27 ----- 41	42 ----- 49	50 ----- 75

*Flokkunin byggist á frammistöðu ófatlaðra einstaklinga (n = 496).

Tafla fyrir aldurshóp 65 ára og eldri

Flokkur	Samtala	Miklu minna en flestir	Minna en flestir	Svipað og flestir	Meira en flestir	Miklu meira en flestir
		--	-	=	+	++
1. Lág skráning skynboða	175	15 ----- 19	20 ----- 26	27 ----- 40	41 ----- 51	52 ----- 75
2. Sókn í skynáreiti	175	15 ----- 28	29 ----- 39	40 ----- 52	53 ----- 63	64 ----- 75
3. Skynnæmi	175	15 ----- 18	19 ----- 25	26 ----- 41	42 ----- 48	49 ----- 75
4. Frávisun skynáreita	175	15 ----- 18	19 ----- 25	26 ----- 42	43 ----- 49	50 ----- 75

*Flokkunin byggist á frammistöðu ófatlaðra einstaklinga (n = 261).

VIÐAUKI I

Dæmi um einkenni tiltekins skynúrvinnslumynsturs samkvæmt líkani Dunn.

Dæmi um einkenni tiltekins skynúrvinnslumynsturs samkvæmt líkani Dunn. Þýtt og staðfært frá Dunn, Saiter og Rinner, 2002.

	Lág skráning skynboða	Sókn í skynáreiti	Sókn í skynáreiti	Frávisun skynáreita
Skynþróskuldur* (það magn áreitis sem við þurfum til að bregðast við)	Hár	Hár	Lágur	Lágur
Hegðun og viðbrögð/aðferðir til að hafa sjálfsstjórn	Vanvirk	Virk	Vanvirk	Virk
Hegðun og hæfni sem einkenna þetta skynúrvinnslumynstur	Góð hæfni til að einbeita sér að einhverju einu Breytilegt umhverfi skiptir ekki máli	Góð hæfni til að koma hugmyndum í framkvæmd og sýna viðbrögð Taka eftir og njóta þess sem fram fer í umhverfinu	Góð hæfni til að taka eftir því sem fram fer í umhverfinu Fullkomnunarþörf	Góðir skipulags hæfileikar Líða best við vanabundnar og rútineraðar aðstæður
Einkenni skynúrvinnslu sem geta verið truflandi fyrir viðkomandi	Virðast áhugalaus eða hlédræg Virðast dauf og upptekin af sjálfum sér Virðast þreytt og sinnulaus	Vel virk og stöðugt að gera eitthvað Eirðarlaus og uppspennt	Truflast auðveldlega í annasömu umhverfi Kvarta oft	Eiga erfitt með breytingar Eiga erfitt með breytingar Háð rútinu til að geta tekið þátt

*Tilgáta um samspil hegðunar og skynþróskulds út frá skynúrvinnslulíkani Dunn

VIÐAUKI II

Algeng einkenni hjá einstaklingum með Aspergers heilkenni samkvæmt líkani Dunn

Algeng einkenni hjá einstaklingum með Aspergers heilkenni samkvæmt líkani Dunn (sjá nánar, Dunn, 1997). Þýtt og staðfært frá Dunn, Saiter og Rinner, 2002.

	Lág skráning skynboða	Sókn í skynáreiti	Skynnæmi	Frávísun skynáreita
Skynþröskuldur*	Hár	Hár	Lágur	Lágur
Hegðun og við-brögð/aðferðir til að hafa sjálfstjórn*	Vanvirk	Virk	Vanvirk	Virk
Algeng einkenni hegðunar hjá fólk með Aspergers heilkenni	Taka ekki eftir svipbrigðum eða bendingum annara Takmörkuð hæfni til að hafa sjálfstjórn Geta verið „klaufsk“ í hreyfingum	Sýna steglda hegðun Stunda afmörkuð áhugamál og athafnir af mikilli ákefð Eru mælsk og hafa sérkennilegt málfar	Upplifa vanlíðan við breytingar Þola illa viðkomu ákveðinna fataefna Hafa andúð á daglegum athöfnum sem fela í sér kröftug snertiskynsáreiti	Hafa ekki þörf fyrir að deila gleði með öðrum Takmörkuð þátttaka í félagslegu samspili og leikjum Þróa með sér ákveðna siði (rituals) og eru ósveigjanleg í félagslegum samskiptum
		Einkenni ofvirkni og athyglisbrests	Ofurnæm fyrir umhverfis-hljóðum	Draga sig í hlé eða einangra sig

*Tilgáta um samspil hegðunar og skynþröskulds út frá skynúrvinnslulíkani Dunn

VIÐAUKI III

Dæmi um íhlutun þar sem kennsluleiðir eru aðlagaðar með tilliti til
skynúrvinnslumynsturs nemanda

Dæmi um íhlutun þar sem kennsluleiðir eru aðlagaðar með tilliti til skynúrvinnslumynsturs nemanda. Þýtt og staðfært frá Dunn, Saiter og Rinner, 2002.

Skynúrvinnslumynstur

Íhlutunar- og kennsluleiðir	Lág skráning skynboða	Sókn í skynáreiti	Skynnæmi	Frávísun skynáreita
Heildarnálgun í íhlutun	Veitið skynupplifun sem mætir háum skynþróskuldi þannig að athafnir vekji athygli barnsins	Veitið skynupplifun sem mætir háum skynþróskuldi þannig að barnið sækí síður í áreiti sem trufla það	Bjóðið upp á mismunandi skynupplýsingar með tilliti til lágs skynþróskuldar þannig að barnið geti lært	Bjóðið upp á mismunandi skynupplýsingar
Námsaðferð: Kynna verkefni eða athöfn (priming)	Undirbúið verkefni sem er í vændum og mætir háum skynþróskuldi með því leyfa barninu að nota tölvur og margmiðlunartækni	Barnið vinnur verkefni sem veita ánægju og jákvæða upplifun og mæta skynþróskuldi fyrir næsta verkefni	Veitið mismunandi skynupplifanir rétt áður en verkefni hefst	Bjóðið upp á fyrisjánleg eða kunnuga skynupplifun þegar nýtt verkefni er kynnt til sögunnar
Að vinna sjálfstætt	Aukið skynupplifun sem mætir háum skynþróskuldi á meðan að barnið vinnur	Bjóðið upp á skynupplifun sem barninu líkar á þann hátt að það ýti undir góða frammistöðu	Bjóðið upp á mismunandi skynupplifun sem er stöðug á meðan á verkefninu standur	Leiðbeinið barninu meðan það vinnur verkefni sem felur í sér skynupplifun sem er undir skynþróskuldi þess
Sjónrænar vísbindingar til stuðnings	Komið sjónrænum vísbindingum þannig fyrir að þær veiti aðgang að skynupplifun	Fjölgið skynupplifunum til að barnið haldi athygli	Komið sjónrænum vísbindingum þannig fyrir að þær séu aðgengilegar og feli í sér væg skynáreiti	Notið sjónrænar vísbindingar með skynupplifunum sem sem barnið þekkir
Heima	Komið upp aðstöðu heima sem mætir þörfum barnsins fyrir skynupplifun sem gefur ró og vellíðan	Tryggið skynupplifun heima við sem mætir háum skynþróskuldi barnsins	Bjóðið upp á skynupplifun heima við sem veitir barninu ró og vellíðan	Komið upp aðstöðu sem veitir öryggi og felur í sér skynupplifun sem barninu hugnast
Félagsfärnisögur	Útbúið sögur með skynupplifunum í bakgrunni	Veitið viðbótar skynupplifun samtímis því sem félagsfärnisaga er notuð	Ræðið félagsfärnisögur við barnið meðan það fær mismunandi skynupplifanir	Farið yfir félagsfärnisögur í aðstæðum sem fela í sér kunnugar skynupplifanir